



གངས་ཅན་རིག་བརྒྱའི་སྒོ་འབྱེད་ལྟེ་མིག་
ཅེས་བྱ་བ་བཞགས་སོ། །

དེབ་གསུམ་ལ།

མི་རིགས་དཔེ་མཉམ་ཁང་།



གངས་ཅན་རིག་བརྒྱའི་སྒོ་འབྲེད་ལྡེ་མིག་
ཅེས་བྱ་བ་བཞུགས་སོ། །

དེབ་གསུམ་པ།

ཡུལ་ཤོ་ཁོད་པརྒྱུད་མཚོ་རིམ་ནང་པུན་ཚོང་མིང་གི་
ཚོང་གཞི་ཚོམ་ཞིག་ཚོ་རྒྱུད་གིས་བ་ཞིགས།

མི་རིགས་དཔེ་རྒྱུན་ཁང་།

图书在版编目(CIP)数据

藏文文选 (三)/中国藏语系高级佛学院编. —北京:
民族出版社, 1997. 5 重印

ISBN 7-105-02795-9

I. 藏… II. 中… III. 藏语—语法—教材 IV. H214.4

中国版本图书馆 CIP 数据核字(97)第 04510 号

民族出版社出版发行

(北京市和平里北街 14 号 邮编 100013)

民族印刷厂排版 北方印刷厂印刷

各地新华书店经销

1987 年 8 月第 1 版 1997 年 6 月北京第 4 次印刷

开本: 850×1168 毫米 1/32 印张: 3 $\frac{3}{8}$

印数: 15,001—20,000 册 定价: 4.80 元

དཔེ་ཐོག་འགན་འཁུར་པ།	དབང་ལ་ཅན་མེང་ག།
མཁུན་ཤོག་རྩལ་འགོད་པ།	སྒྲོ་བཟང་བྱང་ཆུབ།
སྒྲི་བྱུང་རྩལ་འགོད་པ།	ལང་མིང་བྱུང།

གངས་ཅན་རིག་བརྒྱུད་ལྡོ་འབྲེད་ལྗེ་མིག དེབ་གསུམ་པ།

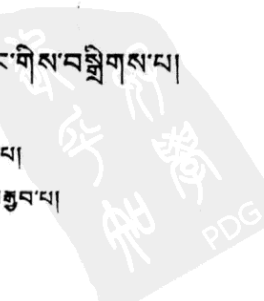
ཀྲང་གོ་པོད་བརྒྱད་མཐོ་རིམ་ནང་བཟུན་སྒྲོལ་སྒྲིང་གིས་བསྐྱེད་སྐྱེས་པ།

མི་རིགས་དཔེ་ཆུན་ཁང་གིས་བརྒྱན་པ།

1987ལོའི་ཟླ8པར་པར་གཞི་1པོ་བསྐྱེད་སྐྱེས་པ།

1997ལོའི་ཟླ6པར་པོ་ཅིན་ཏུ་པར་ཐངས་4པ་བརྒྱབ་པ།

དེབ་རྩིས་སྒྲན་4.80



གསལ་བཤད།

《གངས་ཅན་རིག་བརྒྱུ་སྒྲིལ་བྱེད་མེད་ཀྱི་ཉིད་པོད་ཡིག་དོན་.....
གཉེན་ཅན་གྱི་དང་། དམིགས་བསལ་སྒྲིལ་བྱེད་ཀྱི་དགོས་མཁོ་དང་བསྟན་ཏེ་.....
ཕྱོགས་སྒྲིག་བྱས་པའི་ནང་དུ། ཚད་མར་ཡུར་པའི་བསྟན་བཅོས་ལས་བདུས་ཤིང་།
ཙམ་ཅལ་གང་ཅི་ལེགས་པའི་དེང་ཙམ་འགའ་ཞིག་ཀྱང་བདུས་ཡོད། ཤེས་སྤྱོད་
གཉིས་ལྡན་འབྱུང་དགེ་ལ་གཞིགས་ཏེ་མང་གཞིའི་ཤེས་བྱ་སྤྱུ་རྟགས་དག་གསུམ་
དང་། མངོན་བརྗོད། བད་གསར་རྟོག་། ལྟན་ངག་མེ་ལོང་གི་གནད་བསྟན་ཁོག་
དབུབས་སྒྲིག་མཁོ་ཆེ་བ་རྣམས་དང་། གཞོན་ནུ་དུག་གི་རྟོགས་བརྗོད་དང་།
མདོ་མཛངས་ལྟན། སྒྲིལ་རབས་ས་བཞི་པ། མ་ཚས་གནད་ཀྱི་ཕྱིང་བ། ས་སྒྲི་
ལེགས་བཤད་སྒྲིག་ཀྱི་དུམ་བྱ་འགའ་ཤེས་དང་། ཡིག་བསྟར་རྣམ་གཞག་ཙམ་
འབྲིའི་ཤེས་བྱ། འཕྲིན་ཡིག་དཔེར་བརྗོད། དམངས་ལ་གདམས་པ་སྒྲིལ་བྱས་
ཐིགས་སྒྲིག་དང་། སྒྲིལ་འབྲེལ་ཡོད་ཀྱི་ཙམ་ཡིག་ལ་གཙུག་ལག་ཁང་མདུན་
ཀྱི་རྩ་རིང་གི་ཡི་གེ་དང་། རའི་འབྱུང་ཁུངས་དང་འབྲེལ་བའི་ར་མཚད་འབྲེལ་
བཤད། ཤིང་རྟ་ཆེན་པོ་གཉིས་ཀྱི་སྒྲིལ་སྒྲིལ། མཚན་གི་སྒྲིལ་སྒྲིལ་ཞིང་འདིར་
མཛད་པ་བཅུ་གཉིས་བསྟན་པའི་སྒྲིལ་བཅས་དང་། གཞན་ཡང་ཐུགས་ཀྱི་སྒྲིག་
ཐབས། དུས་འཁོར་ལུགས་ཀྱི་འཇལ་བྱེད་ཚད་བརྗོད་པ་དང་། སེམས་སེམས་
བྱུང་གི་སྒྲིལ་ཆོག་སྒྲིག་ཤེས་པའི་རྣམ་གྲངས་དང་། ཤེས་བྱའི་རྣམ་གྲངས་བཤད་
པ། འཕགས་མ་ཡིད་བཞིན་འཁོར་ལོའི་སྒྲིལ་སྒྲིལ་གི་མེ་རྟག་བཅས་དེབ་གྲངས་དུག་
དུས་འཆམས་སྟབས་བསྟན་གྱིས་ཕྱོགས་སྒྲིག་བྱེད་ཀྱང་། ཙམ་སྒྲིག་པ་ཉུང་བ་དང་།

ཤེས་ཚད་ཀྱིས་མ་ལཱ་སྒྲུབ་པ། ཉམས་སྦྱང་ཞན་པ། ཏུས་ཚད་ཏ་ཅང་ཐུང་བ་
 བཅས་ཀྱིས་དམིགས་བསལ་སྒྲོབ་གཉེར་གྱི་དམིགས་ཚད་དང་མཐུན་པ་ཞིག་བྱང་ལ་
 མེད་ངེས་ལ། 《གངས་ཅན་རིག་བརྒྱུའི་སྒྲོ་འབྲེད་ལྗེ་མིག》ལ་གཅེས་སྦྱང་གནང་
 མཁན་བཅུ་ཕྱག་རིག་གནས་ཀྱི་སྒྲོང་རྡོལ་བའི་བླ་དབང་རྣམས་ཀྱིས་སྦྱོན་པེལ་ལ་
 དགོ་སྤེལ་ལ་སྦྱོན་པའི་དགོངས་འཆར་ལྷུག་ཙུལ་མཇུག་ཅེ་དེ་དོན་དགོངས་བསྟན་
 དང་ལེན་འཐུས་ཚང་ཞུ་འདུན་བཅས།

ཀྱང་གོ་བོད་བརྒྱུད་མཐོ་རིམ་ནང་བསྟན་སྒྲོབ་སྤྲོད་ནས།

1987 ལོའི་ཟླ་ཆེས་བཟང་པོར།

གངས་ཅན་རིག་བརྒྱུད་མེད་ལྟེ་མིག་ཅེས་བྲ་བའི་ དཔེ་ཚོགས་དཀར་ཆག

(དེབ་དང་པོ་ནས་ཉི་ཤེས་པའི་བར་)

དེབ་དང་པོ།

ལེགས་བཤད་ཚོན་དབང་དང་། རྡོ་རྗེ་རྒྱལ་པོས་བཙམས་
བའི་སྐུ་མ་ཅུ་པའི་འབྲེལ་བ། དེའི་འགོ་མཚུག་བར་མཚམས་
འགར་མི་ཚོས་གནད་ཀྱི་སྤང་བ་ཚོགས་ཚུལ་བརྒྱུས་འགའ།

དེབ་གཉིས་པ།

ཉ་གས་ཀྱི་འཕྲུག་པའི་སྤྱིང་པོ་དཀར་གནད་གསལ་བའི་མེ་
ལོང་དང་དེའི་འབྲེལ་བ། བསྐྱབ་ཅ་ནོར་བུའི་སྤང་བ་
ཚོགས་ཚུལ་ཁག་གསུམ།

དེབ་གསུམ་པ།

པོ་བྲང་པོ་ཉ་ལའི་ལོ་རྒྱུས། མཛོན་བརྗོད་རྒྱ་མཚོའི་རྒྱ་
ཐིགས། དག་ཡིག་མཁས་པ་དགའ་ལྷུན་ཅ་འབྲེལ།
མདོ་མཛོངས་སྒྲན་ལས་བརྒྱུས་པའི་སྤྱིང་དབང་གཏམ་རྒྱད་
ཁག་ཅིག་དང་། བསྐྱབ་གདམས། ལོ་རྒྱུས་ཡིག་རིགས་
བརྒྱུས་བཞོད་ཚོགས།

དབ་བཞི་པ།

རྒྱ་མཚན་པ་མཚན། བུ་མཚན་པ། རྒྱ་མཚན་པ་མཚན།
 རྒྱ་མཚན་པ་མཚན་པ་མཚན། རྒྱ་མཚན་པ་མཚན། བུ་མཚན་པ།
 བུ་མཚན་པ་མཚན་པ་མཚན།

ཐ་སྲིད་

མཁའ་པགས་མེད་དཔལ། གཞིན་ཐུ་བྱས་གི་ཉོན་པས་བརྒྱན་དཔལ།
མེན་མིག་ནམ་གཞུག་བརྒྱུ་བཞེད་མོགས།

དེབ་རྒྱུག་པ།

ཤེས་ཅུ་གུན་བྱེད་ལས། བཟུང་ཆེད་ཆོད་དང་།
 དཔེ་བཟུང་བ་བཅུ་གཉིས་ཤིག་ཡིན་པ་། སེམས་སེམས་ལྷན་
 རྒྱུད། ལམ་རིམ་ལྷན་བཟུང་ལས་བཟོག་ལྷན་གི་རྣམ་ཐང་།
 ལྷན་པོ་གསེལ་ཤིག་ཤིག་ཡིན་པ་བཅུས་བཞེད་ལས་ལེན་གྱིས།

དེ་བ་བདུན་པ།

བཀའ་གདམས་དཔེ་བཞེས་འཆད་ཁ་བས་མཛད་པའི་སྒྲ་
 སྒྲུང་དོན་བརྒྱན་མ་དང་། བཀའ་ཆེན་ཡོངས་འཛིན་གྱི་
 ཞེས་སྐལ་མཆོན་གྱི་སྒྲུང་བྲིད་ཡིག།

དེ་བ་བརྒྱད་པ།

སྒྲིབ་འཇུག་དང་། རྩི་བཅུན་འཇིགས་མེད་འཕྲིན་ལས་ཀྱི་
མཆོས་མཛད་པའི་དེའི་འགྲེལ་པ། ལུང་ཚུབ་ལས་སྒྲིབ་
དང་། སན་ཆེན་སྒྲོ་བཟང་ཆོས་ཀྱི་གྲིས་མཛད་པའི་དེའི་
འགྲེལ་པ།

དེབ་དམུ་པ།

ཡོངས་འཛིན་ཡི་གེས་རྒྱལ་མཐོན་གྲིས་མཛད་པའི་སེམས་༥༥
 སེམས་རྒྱུད་གླི་རྩོམ་ཆོག་དང་འབྲེལ་པ།

དེབ་བརྒྱ་པ།

རི་མོ་དཔེ་ལུགས་པའི་ལྷན་མཁའི་རྣམ་གཞག་འཇམ་མགོན་
 བརྟན་པའི་མཆོས་རྒྱལ།

དེ་ལ་བཅུ་གཅིག་པ།

དཔོན་ཁག་འགའ་ཞིག་གི་བཅའ་ཡིག་ཚུགས་བསྟུན།

དེ་ལ་བཅུ་གཉིད་པ།

ཡུ་འབྱུང་ཉིད་མའི་ཐུབ་མཐའི་ནམ་གཞག་ཆོས་པའི་ཟླ་
བ་ཞེས་བྱ་བ།

དེ་ལ་བཅུ་གསུམ་པ།

བཀའ་རྒྱུད་པའི་ཐུབ་མཐའི་ནམ་གཞག་དྲགས་རྒྱུད་
ཐུབ་པའི་མེ་ལོང་ཞེས་བྱ་བ།

དེ་ལ་བཅུ་པ་ཞིག་པ།

ས་རྒྱ་པའི་ཐུབ་མཐའི་ནམ་གཞག་ཡིད་བཞིན་དབང་གི་
རྒྱལ་པོ་ཞེས་བྱ་བ།

དེ་ལ་བཅུ་ལྔ་པ།

རྩ་ནང་པའི་ཐུབ་མཐའི་ནམ་གཞག་རྩ་རྩ་ནང་པའི་རིང་
ལུགས་འཛིགས་མེད་གདོང་ལྡེང་ང་རྩ་ཞེས་བྱ་བ།

དེ་ལ་བཅུ་དྲུག་པ།

བཀའ་གདམས་ཀྱི་མན་ངག་ཤེལ་བུམ་སྟོན་པའི་ཙ་འགྲེལ།

དེ་ལ་བཅུ་པ་དུན་པ།

དཔེ་ཆོས་དང་ཐུབ་ཐོབ་ལྟེ་སྟོན་པས་མཛད་པའི་དེའི་
འགྲེལ་པ་དཔེ་ཆོས་རིན་ཆེན་སྤངས་པ།

དེ་ལ་བཅུ་བརྒྱད་པ།

ཤིང་བཟང་སྒྲུལ་བཟང་ཆོས་ཀྱི་རྒྱལ་མཆོན་གྱིས་མཛད་
པའི་པོད་སོག་ཆོས་འབྱུང་པ་དང་དཀར་མེད་མཛོས།

དེ་ལ་བཅུ་དགུ་པ།

སྟོན་ངག་མེ་ལོང་གི་དཀར་འགྲེལ་དབང་ས་ཅན་དཔེས་
པའི་ཐུ་དབང་ས་ཞེས་བྱ་བ།

དེ་ལ་ཉི་ཤུ་པ།

དྲགས་པོ་ལྟ་རྩི་བསོད་ནམས་རིན་ཆེན་གྱིས་མཛད་པའི་ལམ་
རིམ་ཐར་རྒྱན་དང་། ཀམ་ངེས་དོན་ཉིད་པོ་གཞན་པན་
ཆོས་ཀྱི་དབང་སྤྲུག་གིས་མཛད་པའི་སྟོན་གསུམ་ཉིད་བསྟུན།

དེ་ལ་ཉེར་གཅིག་པ། སྐྱེས་སྤྱངས་དང་རྗེ་རེད་འདྲའ་བས་མཛད་པའི་དེའི་
འབྲེལ་པ། སྐྱེས་སྤྱངས་དང་མཁན་པོ་རག་དབང་མཁས་
ཐུབ་ཀྱིས་མཛད་པའི་དེའི་འབྲེལ་པ།

དེ་ལ་ཉེར་གཉིས་པ། སངས་རྒྱལ་པོ་ཙམ་ལྷན་འདས་ཀྱི་མཛད་པ་ལྷིས་རབས་
བརྒྱ་བ་ཞེས་བྱ་བ།

དེ་ལ་ཉེར་གསུམ་པ། བསྐྱེད་པ་ཀུན་ལས་བརྒྱུས་པ་ཞེས་བྱ་བ་རྒྱལ་སྤྱུང་ཞེས་བ་
ལྷས་མཛད་པ།

དེ་ལ་ཉེར་བཞི་པ། བྱང་རྒྱལ་སེམས་དཔའི་ས་ཞེས་བྱ་བ་དང་། ཆེད་དུ་
བཙོན་པ་ཞེས་བྱ་བའི་ཆོས་ས།

དེ་ལ་ཉེར་ལྔ་པ། སྐྱེས་དཔོན་རྒྱ་མཚོ་སྤྱན་གྱིས་མཛད་པའི་བྱང་རྒྱལ་སེམས་
དཔའི་སའི་རྣམ་པར་བཤད་པ་ཞེས་བྱ་བ།

དཀར་ཆག

དང་པོ། མོ་བྲང་པོ་ཏེ་ལ	1
གཉིས་པ། མངོན་བརྗོད་ཀྱི་བསྟན་བཅས་ཀྱི་མཚའི་ ཆུ་ཐིགས། (1)	10
གསུམ་པ། མངོན་བརྗོད་ཀྱི་བསྟན་བཅས་ཀྱི་མཚའི་ ཆུ་ཐིགས། (2)	17
བཞི་པ། མངོན་བརྗོད་ཀྱི་བསྟན་བཅས་ཀྱི་མཚའི་ ཆུ་ཐིགས། (3)	24
ལྔ་པ། བཤེས་གཉིན་ནམས་ལ་གཞིན་སྐལ་གསལ་བ།	29
དྲུག་པ། དག་ཡིག་མཁས་པ་དགའ་བྱེད་ཅེ་བ། (1)	31
བདུན་པ། བྱིས་བདག་ཕྱག་པོའི་བྱིའུ་ཆུང་ལྷང་བའི་གཏམ་རྒྱུད། (མདོ་མཛངས་བློན་ལས་བཅུས་)	34
བརྒྱད་པ། རྫོན་པོ་འི་དྲགས་ཀྱི་བྱ་བདུན་གྱི་གཏམ་རྒྱུད། (1)..... (མདོ་མཛངས་བློན་ལས་བཅུས་)	36
དགུ་པ། རྫོན་པོ་འི་དྲགས་ཀྱི་བྱ་བདུན་གྱི་གཏམ་རྒྱུད། (2)..... (མདོ་མཛངས་བློན་ལས་བཅུས་)	41

བཙུ་པ། དག་ཡིག་མཁས་པ་དགའ་སྤྱིད་ཅ་པ། (2).....	47
བཙུ་གཅིག་པ། ས་གསུམ་རྟེན་དཀར་ལམ་བཟང་བསྐྱབས་ན་ ལེགས་པའི་བསྐྱབ་བྱ།	50
བཙུ་གཉིས་པ། དགའི་འཇིགས་པ་ལས་བསྐྱབས་པའི་ལོ་ རྒྱུས།	52
བཙུ་གསུམ་པ། མེད་ཀྱི་འཇིགས་པ་ལས་བསྐྱབས་པའི་ ལོ་རྒྱུས།	54
བཙུ་བཞི་པ། རྒྱལ་བྱ་བདེ་མཆོག་གི་སྐྱེས་རབས་ལས་བརྟན་པ། (1)	56
བཙུ་ལྔ་པ། རྒྱལ་བྱ་བདེ་མཆོག་གི་སྐྱེས་རབས་ལས་བརྟན་པ། (2)	61
བཙུ་དྲུག་པ། གཙུག་ལག་ཁང་མདུན་གྱི་རྩྭ་རིངས།	65
བཙུ་བདུན་པ། དབྱིད་ཀྱི་རྒྱལ་མའི་སྐྱ་དབྱངས་ལས་ཁྱི་ སྤང་ལྟེ་བཙན་སྟོང་།	76
བཙུ་བརྒྱད་པ། བརྟ་གསར་རྟིང་གི་ཁྱད་པར་ལས་བྱུང་བའི་ མིང་གི་རྣམ་གྲངས། (1)	81
བཙུ་དགུ་པ། བརྟ་གསར་རྟིང་གི་ཁྱད་པར་ལས་བྱུང་བའི་མིང་ གི་རྣམ་གྲངས། (2)	89

དང་པོ། སྤྱི་བྱང་པོ་ཏྲ་ལ།

ས་མྱེང་དག་མཚན་བརྒྱའི་འདབ་བརྒྱ་མ་ལུས་པ་ཡོངས་སུ་བཞུགས་ཅིང་།

ཀུན་གསལ་ཡངས་པའི་རྩིབས་བརྒྱད་འཁོར་ལོའི་བཞེན་རས་རྣམ་པར་རྩམ་པའི་...
 རས་སུ་སྤྱད་པའི་སྦྱོན་མའི་འོད་སྤངས་བཞེར་རྒྱན་ཆད་མེད་པར་ལྷམ་མེར་བཀྲ་
 བ་ལ་བརྟེན་ནས། ཏུམ་བུ་ལྷ་པའི་འཛམ་གླིང་འཛིན་མའི་ཁྱོན་ལ་ཉི་འོད་རྣམ་པར་
 གསལ་བའི་གྲོང་ཁྱིམ་ཞེས་བསྟགས་བརྗོད་ཀྱི་བྱིལ་ཆེན་ལྷན་པར་འཁྲུག་བ་ལྷ་ས་...
 གྲོང་ཁྱིམ་གྱི་ལྷ་བར། ཡན་ལག་བདུན་དང་ལྷན་པའི་སྤངས་པོ་ཆེ་བྲེས་ཀྱི་ནང་ཏུ་
 བག་མེབས་ནས་ཉལ་བ་ལྷ་བྱའི་ས་འཛིན་གྱི་ནང་ཏུ་བ་གམ་མཛན་པར་མཐོ་ཞིང་།
 ར་མཚར་གྱི་བཀོད་པས་ཡོངས་སུ་མཛེས་པའི་སྤྱི་བྱང་ཆེན་པོ་ཏྲ་ལ་འདི་ཉིད་
 ནི། ལས་ལ་བརྟེན་ཞིང་། ཟད་མཐའ་མེད་པའི་སྒྲོ་གྲོས་ཀྱི་ནོར་མཛོད་ལྷན་སུམ་
 ཆོགས་པ་དང་ལྷན་པའི་བོད་ཀྱི་རྒྱ་ཆའི་ངལ་རྩལ་མི་དམངས་ཀྱིས་རང་རང་གི་...
 རིག་ཅལ་དང་ལག་ཅལ་ལ་བརྟེན་ནས་དེང་རབས་ཅན་གྱི་འབྲུལ་འཁོར་སྤྱི་ཆོགས་
 པའི་རོགས་རམ་འོག་གསར་སྤྱོད་བྱས་པའི་ཁང་བཟང་དེ་དག་ཀྱང་ཉམས་ཆུང་...
 བྱས་པའི་ཅེད་མོ་ལྟར་བསྐྱར་བྱས་པ་ལྷ་བྱའི་འཇུགས་སྤྱོད་ཀྱི་དངོས་པོ་རིན་ཐང་...
 གཞལ་པར་དཀར་བ་ཞིག་ཡིན་པར་མ་ཟད། རིག་བཟོ་དང་། བྱིང་བཟོ། བཞོས་
 རིས། ལྷུངས་བྲིས། བཟོ་བཀོད། རྒྱན་འཕྲོས། མཐོ་ཁྱད། རྒྱ་ཁྱོན་སྟགས་
 གང་ཅིའི་ཐད་ནས་སྐབས་དེའི་བོད་སྟགས་སུ་ཡོད་པའི་བཟོ་རྩལ་མཁས་པ་ཀུན་
 གྱི་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་ཁྱད་ཆོས་མཐའ་དག་ཕྱོགས་གཅིག་ཏུ་བསྐྱས་པ་ལྷ་བྱའི་
 ར་མཚར་ཆེ་ཞིང་ལྷ་ན་སྤྱུག་པ། བརྗོད་ཆགས་པའི་བཀོད་པ་འདི་ལྷ་བྱ་འཛམ་

བོད་ལའི་མོ་བྲང་ཆེན་པོ་འདི་ནི། མོག་མར་དུས་རབས་བརྒྱ་པའི་
 འགྲུ་བོད་ཀྱི་མི་རིགས་ནང་གི་དབང་མངས་ལྟན་པའི་ཆབ་སྲིད་མཁས་ཅན་ཀྱིས་
 བོ་ཤྲང་བཅན་གྲམ་པོས་རང་ཉིད་ཀྱི་དཔེ་སྟུང་སྲིད་དབང་བཟུང་ཆེས། རི་བོ་
 ལྷང་བོ་ཆེ་བྱས་ལ་ཉལ་བ་ལྟ་བུའི་ས་གནས་འདིར་མོག་མར་སྐྱུ་ཁང་ཁང་ཞིག་.....
 བཅིགས་དེ། ལྷན་རས་གཟིགས་ཀྱི་སྒྲིམ་སྐྱུ་ཁང་ལ་བཞུགས་གིང་། ལྷན་ཁང་འདི་ནི་
 དེང་སང་ཆོས་ཀྱིས་སྐྱུ་ཁང་ལྷག་ཅས་མོ་བྲང་དམར་པོའི་བྲང་རོས་ཀྱི་བྱར་ལྷག་དུ་...
 ཡོད་པ་དེ་ཡིན། ཆེས་སྐྱུ་ཁང་བཟའ་བྱི་བཅུན་ཀྱིས་པོའི་བཅུན་མོར་ཐེབས་ནས་
 ལྷན་རིང་མ་སོང་བར། སྒོན་པོ་མགར་སྲང་བཅན་པོ་ཉར་མངགས་དེ་ཐང་ཀྱིས་
 རབས་ཀྱི་གོང་མ་ཐའེ་ཅུང་གི་ཆ་སོ་ལྷན་བྱིན་གོང་ཆོ་བཅུན་མོར་སྲངས་ནས་བོད་
 དུ་འབྱོར་ཉེད་མཆམས། ཀྱིས་པོ་རང་ཉིད་བཞུགས་པའི་མོ་བྲང་ཞིག་འཇུགས་
 ལྷན་བྱས་པའི་མིང་ལ་མོ་བྲང་བྱི་ཅེ་དམར་པོ་བཟུང་ཞིང་། བོད་ལ་ཡང་བཟུང་།
 སྐབས་དེའི་བོད་ལའི་མོ་བྲང་འདི་བཟོ་དབྱིབས་དཔེ་རིས་ཁྲུངས་བཅན་ནི།
 བོད་ཡིག་གི་ཡོ་རྒྱས་དཔེ་དེབ་མང་པོར་གསལ་བ་ལྟར་ན། ལྷ་ས་གཙུག་ལག་ཁང་
 གི་གཞུང་སྐྱ་ནང་མའི་གཞོགས་རོས་སྐྱ་ཡོད་པའི་ཐེབས་བྱིས་སྒྲིང་བ་དེ་ཡིན་ཞིང་།
 ཐེབས་བྱིས་དེ་བཞིན་དུ་ལའི་སྐུ་མ་སྐྱ་སྲིང་ཐེབས་སྲིད་དབང་བཟུང་ཆེས་གཙུག་
 ལག་ཁང་ཉམས་གསོ་བྱེད་སྐབས་གསལ་པོར་མཐོང་བྱ་ཡོད་པ་ལྟར། ལྷ་ས་

1645—1647 བར་པོ་ཏ་ལར་མ་མེད་དཀར་པོ་འཕྱགས་སྒྲུབ་ཕྱིན་སྐབས།
 གོང་གསལ་གྱི་མ་དཔེ་རི་ལྟ་བུ་བཞུགས་དུ་ཞུལ་བཟུས་བྱས་པ་དེར་སང་ཆ་གས་...
 ཅམ་ཡང་ཉམས་པ་མེད་པར་དངོས་སུ་མཐོང་རྒྱུ་ཡོད་པ་དང་། རྒྱལ་པོ་སྤང་
 བཅན་སྐམ་པོའི་སྐབས་ཀྱི་མ་མེད་དཀར་པོ་དེ་རྒྱལ་པོ་མང་སྤང་མང་བཅན་གྱི་...
 ཏུས་རྒྱུ་བོད་དམག་འཁྲུག་སྐབས་མེར་བསྐྱབས་པ་དང་། རྒྱལ་པོ་ཁྱི་སྤང་ཐེབ་
 བཅན་གྱི་ཏུས་སུ་ཐོག་གིས་གཏོར་སྒྲུབ་བྱང་བ། རྗེས་སུ་ཏུས་རབས་བཅུ་གཉིས་
 པའི་སྐབས་བཀའ་གདམས་པའི་དགེ་བཤེས་ལྷུང་པོ་གྲགས་མེས་ཆད་མ་རྣམ་...
 འབྲེལ་གྱི་འཆད་ཉན་བྱས་པ་དང་། དེ་བཞུགས་མཆར་སུ་ཀམ་པ་དང་། རྗེ་ཅོང་
 ཁ་པས་ཀྱང་པོ་ཏ་ལར་ཆོས་འཆད་ཉན་གནང་བ་སྐགས་ཡོ་རྒྱུས་ཁག་གི་ནང་...
 གསལ་བ་ལྟར་ན། མ་མེད་གི་བཟོ་དབྱིབས་ཅུང་ཟད་ཉམས་ནས་ལྟ་ཁང་གི་རྣམ་
 པ་ལྟ་བུར་གྱུར་པ་ཡིན་འདུག

མར་ངོས་སུ་ཡོད་པའི་མ་མེད་དཀར་པོ་འདི་ནི་རྟ་ལའི་ཁྲ་མ་སྒྲུབ་ཐང་ལྟ་
 པས་གྲུ་མི་ཉན་དང་མཉམ་འབྲེལ་གནང་སྟེ་གཙང་བ་རྒྱལ་པོ་ཀམ་བཞུན་སྤྱོད་...
 དབང་པོའི་མིང་དབང་གཏོར་མམ་བཏང་སྟེ་ཐེ་ཐེ་མིང་ཕག་མ་གྲུ་པའི་ཁྱི་རབས་...
 ཏུག་པ་ནས་བཟུང་གཙང་བ་རྒྱལ་པོ་ཀམ་བཞུན་སྤྱོད་གི་བར་(ཏུས་རབས་བཅུ་ལྔ་
 པའི་དབྱིལ་ནས་ཏུས་རབས་བཅུ་བདུན་པའི་དབྱིལ་བར)ལ་ངོ་ཉིས་བརྒྱ་ལྷག་...
 ཅམ་གྱི་རིང་ལ་བོད་སྐད་གནས་སུ་དབང་བཞུར་གྲུལ་རིམ་གྱི་ནང་དུ་ཕན་ཚུན་བར་...
 མིང་དབང་འཕྲིག་རིམ་གྱི་ནང་འཁྲུག་རྒྱུན་མི་ཆད་པར་བྱུང་བའི་གནས་ཚུལ་...
 མཆུག་བསྐྱེལ་ནས། བོད་སྐད་གནས་ཡོངས་རྫོགས་ཏུས་བདེ་ཞོད་འཇགས་དང་གོང་
 བུ་གཅིག་གྱུར་དུ་བཏང་རྗེས། མིང་གཞུང་གནས་ལུལ་ལོ་མེད་ཞིག་གསར་སྒྲུབ་
 ཕྱིན་རྒྱུ་བྱུང་ན་དགོས་པ་ཆེན་པོ་ཡོད་པར་མ་ཟད། དེ་རྩོན་ཐེ་ཐེ་ཕག་མ་གྲུ་
 པའི་ཁྱི་རབས་བཅུ་གཅིག་པ་དག་དབང་བཟུ་གིས་གྲགས་པས་འབྲས་སྤྱངས་...
 དགོན་པར་ཡོད་པའི་མཆར་གྲག་དོ་ཁང་རྩོན་མི་ཟེར་བ་དེ་རྟ་ལའི་ཁྲ་མ་སྒྲུབ་ཐང་

གཉིས་པར་ལུལ་བའི་རྗེས་སུ་ཁང་པ་དེ་ཡི་མིང་དགའ་ལུན་པོ་བྱང་དུ་བསྐྱར་བ་...
 ནས་བཟུང་། རྒྱ་ལའི་སྐ་མ་སྐྱ་ཐེང་རིམ་པ་བཞུགས་ལུལ་ཡིན་ཀྱང་། དགོན་
 པའི་ནང་དུ་ཡོད་སྐབས་སྤྱད་གཞུང་གི་ལས་ཁུངས་ཚུགས་ལུལ་བྱ་དགོས་ཅེ་དགོན་
 པའི་ཚས་སྤྱིམས་ལ་གནོད་སྐྱོན་ཡོང་རྒྱུ་ངེས་ཅན་དང་། རྒྱ་ལུལ་དུ་ཡོད་པའི་པོ་
 བྱང་གོང་རེ་དཀར་པོ་ནི་ཐེ་སྤྱད་ལག་མོ་བྱ་པའི་པོ་བྱང་གཉིས་པ་ལྟ་བུ་ཡིན་པའི་
 ཐོག་ དབུས་གཙང་རྩྭ་ཁ་གསུམ་གྱི་ས་སྤྱོད་འདུས་མཆམས་ཀྱི་བཅན་ས་ཡིན་པས་
 དེར་པོ་བྱང་གསར་སྐྱོན་བྱས་ན་ཏེ་ཅང་འཆམ་པོ་ཡོད་རུང་། གདན་ས་སེ་
 འབུས་དགེ་གསུམ་དང་ཐག་རིང་དགས་པའི་དབང་གིས་ཚས་སྤྱད་གཉིས་ཀྱི་བཞོད་
 འདོམས་ཆབས་ཅིག་དུ་བྱ་རྒྱུར་འཆམ་པོ་མེད་པ་དང་། རྒྱར་ཡོད་པོ་ཏེ་ལའི་
 པོ་བྱང་དམར་པོ་དེ་རྒྱ་བསྐྱེད་ནས་ཚས་སྤྱད་གཉིས་ཀའི་བཞོད་འདོམས་བྱ་ལུལ་...
 གྱི་གནས་ཚུལ་གཞིར་བཟུང་ན། གཅིག་ནས་པོ་རྒྱས་ཐོག་རྒྱལ་པོ་སྤྱང་བཅན་གྲམ་
 པོས་ལུན་རིང་དུ་སྐྱབ་པ་མཛད་པའི་གནས་ཡིན་པར་མ་ཟད། པོད་ས་གནས་ཀྱི་
 མི་རིགས་ཡོངས་རྒྱུགས་གོང་བྱ་གཅིག་གྱུར་བྱས་པའི་སྤྱད་དབང་དང་པོ་འཇུགས་
 པ་དང་། རྒྱ་བཟའ་དང་བལ་བཟའ་གཉིས་བཅུན་མོར་སྐངས་ཏེ་རྟེན་འབྲེལ་
 གནང་བའི་གནས་ཡིན་ཞིང་། མི་རིགས་ཁག་གི་དཔལ་འབྱོར་དང་ཆབ་སྤྱད་ཀྱི་
 བྱེད་སྒྲོལ། རིག་གནས་སྤེལ་རེས་བཅས་ཀྱི་མཛའ་གྲོགས་ཀྱི་འགྲོ་ལོང་རྒྱན་མི་ཆད་
 པའི་ས་ཡིན་པ། གདན་ས་སེ་འབུས་དགེ་གསུམ་དང་ཐག་ཉི་བ་སྤྱིམས་དགེ་
 མཆན་མང་པོ་ཡོད་པར་གཟིགས་ནས་རྒྱར་ཡོད་པོ་བྱང་དམར་པོ་རྟིང་པའི་བཟོ་...
 བཞོད་རྗེ་ལྟ་བུར་འཇགས་སུ་བཞག་པའི་ཐོག་དེའི་ཐེབས་འབྱར་དུ་གར་ལྷགས་
 ནས་རྒྱ་བསྐྱེད་དེ་པོ་བྱང་དཀར་པོ་གསར་དུ་བསྐྱོན་པ་ཡིན་ཞིང་། སྐབས་དེའི་
 པོ་བྱང་དམར་པོ་དང་དཀར་པོའི་བཟོ་དབྱིབས་ཀྱི་དཔེ་རིས་ནི། པོ་ཏེ་ལའི་པོ་
 བྱང་དཀར་པོའི་རྩེ་ཐོག་གི་གཟིམས་རྒྱང་ཉི་ལོད་ཅེས་རྒྱ་ལའི་སྐ་མ་སྐྱ་ཐེང་ཐེང་པ་...
 ནས་བཟུང་སྐྱ་ཐེང་རིམ་པ་རྒྱན་བཞུགས་གནང་བའི་གཟིམས་རྒྱང་གི་བྱང་ངོས་...

ལྷེ་བས་ཁྱི་པོ་ག་གསལ་ཞིང་། སྤ་བྱང་དཀར་པོ་ཤོད་ཀྱི་ཚམས་ཆེན་རྟིང་པ་ནི་
 རྒྱ་ལའི་ཁྲ་མ་སྐྱ་ཕྱིང་རིམ་པས་ཚས་སྤྱིད་ཀྱི་མཛད་སྒྲིག་ལའ་ཆེན་གས་གནང་ས་་་་
 དང་། དེའི་ལྷེ་བས་ཁྱི་པོ་ཆེན་ཨེར་ཏེ་ནི་སྐྱ་ཕྱིང་བཞི་པ་སྒྲོ་བཟང་ཚས་ཀྱི་
 རྒྱལ་མཆན་གྱིས་བཀྲ་ཤིས་ལྷན་པོ་ནས་ཆེད་དུ་གཏོང་གནང་མཛད་པའི་གཙང་པ་
 ལྷ་ཁྱི་མཁས་ཅན་དབུ་ཆེན་ཚས་དབྱིངས་ཀྱི་མཚས་ཁྱི་པོ་དང་སང་ཡང་མ་་་་
 ཉམས་པར་ཡོད། སྤ་བྱང་དཀར་པོ་ཤོད་ཀྱི་ཁང་པ་ཁག་ཅིག་ནི་སྤྱིད་གཞུང་གི་
 ལས་ཁུངས་ཚུགས་ལུལ་དང་། ཁག་ཅིག་ནི་གཞུང་གི་བང་མཛད་ཡིན་ཞིང་།
 དེ་མིན་བདེ་ཡངས་ཤར་གྱི་ངོས་སུ་རྒྱ་ལའི་ཁྲ་མ་སྐྱ་ཕྱིང་བདུན་པའི་སྐབས་སུ་་
 གསར་དུ་བཅུགས་པའི་ཡིག་ཆང་དང་། ཅེ་སྒྲོབ་བྲ་སྒྲགས་ཡོད་པར་མ་ཟད།
 ཤར་གྱུད་ཀྱི་སྤ་བྱང་དཀར་པོར་རྒྱ་ལའི་ཁྲ་མ་སྐྱ་ཕྱིང་བཅུད་པ་དང་། དགུ་པ།
 བཅུ་གཉིས་པ། བཅུ་གསུམ་པ་བཅས་ཀྱི་སྐབས་རིམ་པར་ལེགས་བཅོས་དང་
 ཉམས་གསེབ་བྱས་ཡོད།

དབུས་ཀྱི་སྤ་བྱང་དམར་པོ་ནི། རྒྱ་ལའི་ཁྲ་མ་སྐྱ་ཕྱིང་ལྷ་པ་སྐྱ་འདས་ནས་
 ལོ་བཅུད་སང་པའི་ལུགས་ཏེ་(ལྷ་ལོ་ 1690)ལོར་ལྷེ་སྤྱིད་སངས་རྒྱས་ཀྱི་མཚས་་་
 གཅིག་གུར་གྱི་བཀོད་འདོམས་འོག་འཇུགས་སྐྱན་ཕྱིད་འགོ་ཚུགས་ཏེ་ལོ་བཞི་ལྷག་
 ཅམ་རིང་ཡོངས་སུ་རྒྱགས་པར་བྱལ་ཅིང་། ལྷེ་བཙོ་དབྱིབས་ནི་རྒྱལ་པོའི་སྤ་
 བྱང་དང་སངས་རྒྱས་ཚས་ལུགས་ཀྱི་ལྷ་ཁང་གི་ནམ་པ་བྱང་འབྲེལ་བྱས་པ་དང་།
 བང་གི་བཀོད་པ་ནི་སངས་རྒྱས་ཚས་ལུགས་ཀྱི་གསང་སྒྲགས་ཁྲ་ན་མེད་པའི་དཀྱིལ་
 འཁོར་གྱི་འགྲོས་དང་མཐུན་པའི་ཆེད་དུ་སྤར་ཡོད་སྤ་བྱང་དམར་པོའི་ཤལ་རྒྱན་་་་
 རྒྱམས་བྱང་ངོས་ཀྱི་ཟུར་ཁྲག་དུ་རང་འཇགས་བཞག་ཐོག སྤ་བྱང་དཀར་པོའི་
 རྒྱབ་ནས་ཕྱིད་ཅམ་བཞིག་སྟེ། སྤར་ཡོད་སྤ་བྱང་དམར་པོའི་རྒྱབ་དང་། ལྷ། ཤར་